

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 30P/219/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123236734
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5123236734.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Renátou Sýkorovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa

A. B. C., nar. XX.XX.XXXX,

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov matky: B. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., F. XXXX/XX a otca: G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného na maloletú A. B. podaný na Okresný súd Žilina dňa 23.10.2023
z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa svojím návrhom podaným na Okresný súd Žilina dňa 23.10.2023 domáhal, aby súd znížil výživné na maloletú A. B. zo sumy 100,- eur mesačne na minimálne výživné. Otec uviedol, že je bez príjmu, nachádza sa vo výkone trestu odňatia slobody, poberá invalidný dôchodok, pracovne nie je zaradený.

2. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu otca doručenom na Okresný súd Žilina dňa 20.12.2023 uviedla, že nesúhlasí so znížením výživného. Uviedla, že maloletá pôjde od septembra 2023 do školy, má zhoršený zdravotný stav, má navštíviť neurológa a kardiológa. Otec stále neuhradil celý nedoplatok na výživnom od narodenia maloletej.

3. Súd nariadil vo veci pojednávanie. Kolízny opatrovník sa na pojednávanie nedostavil, svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil, súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Vzhľadom k tomu súd pojednával v neprítomnosti kolízneho opatrovníka.

4. Z výsluchu otca na pojednávaní súd zistil, že trvá na svojom návrhu na zníženie výživného. Vzhľadom k tomu, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, v súčasnej dobe nebude môcť platiť výživné v stanovenej výške a preto sa bojí, aby nemal neskôr problémy s tým, že výživné neplatil. Naposledy, pred nástupom na výkon trestu, bol zamestnaný, pokiaľ by nenastúpil na výkon trestu, mohol v zamestnaní ďalej zotrvať. Nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností, ani hnutelých vecí väčšej hodnoty. Pokiaľ nebol vo výkone trestu, výživné platil, nedoplatok na výživnom nemá. Vo výkone trestu

nie je zaradený, s poukazom na to, že je invalidný dôchodca. Otec uviedol, že staval bungalov z vlastných prostriedkov, ktorý je vo vlastníctve jeho mamy, ktorý ešte nie je skolaudovaný a nikto tam nebyva. Zálohy na energie sú ročne na elektriku 700,- eur. Pred nástupom do výkonu trestu otec pracoval vo Viedni. Pokiaľ prišiel na Slovensko, býval u tety na adrese trvalého bydliska, kde môže bývať do doby, pokiaľ nedostavia rodinný dom. Jeho príjem pred nástupom na výkon trestu bol okolo 1 000,- eur v čistom. Dom staval svojpomocne, pokiaľ pracoval v zahraničí jeho bol okolo 4 000,- eur, teda mal prostriedky aj na výstavbu rodinného domu.

5. Z výsluchu matky na pojednávaní súd zistil, že s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasí. Matka je vydatá, avšak podávala návrh na rozvod manželstva a v súčasnej dobe už s manželom v spoločnej domácnosti nebyvajú. Matka býva v nájomnom byte, má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, synov B. a F.. O B. sa osobne stará a F. sa momentálne nachádza v starostlivosti jeho otca. V súčasnej dobe je matka zamestnaná. Platí 337,- eur nájomné, 10,- eur poplatok za plyn a 50,- eur mesačne za elektriku. Brala spotrebiteľský úver vo výške 22 000,- eur, ktorý bol použitý na nábytok, na televízor, chladničku, oblečenie pre deti, mesačná splátka je 300,- eur. Má bežné výdavky, strava, ošatenie, hygiena. Nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností, ani hnuiteľných vecí väčšej hodnoty. A. B. navštevuje materskú školu od roku 2022. Každého pol roka sa platí ZRŠ 35,- eur a za stravu 37,50 eur mesačne. Je v predškolskej triede, poplatok sa neplatí, momentálne navštevuje neurológa, zatiaľ jej nebola stanovená diagnóza. Ďalej má bežné výdavky, strava, ošatenie, hygiena. Otec pravidelne platil výživné pred nástupom do výkonu trestu a rovnako spláca nedoplatok na výživnom, ktorý bol stanovený v čase posledného rozhodnutia súdu. Otec sa stretával s dcérou veľmi málo, bola na stretnutí s ním u jeho matky. Otec kupoval darčeky dcére na sviatky a na Vianoce.

6. Zo správy zamestnávateľa matky I. A. C., Brodno, A. J. X/X, Žilina súd zistil, že priemerný mesačný čistý príjem matky za obdobie 11/2022 – 10/2023 predstavoval sumu 996,- eur.

7. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec poberá invalidný dôchodok vo výške 283,- eur.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo dňa 23.11.2023 súd zistil, že matka bola poberateľkou prídavkov na deti, v novembri 2022 bola matke vyplatená inflačná dotácia vo výške 100,- eur. Otec nebol v evidencii uchádzačov o zamestnanie, posledné vyradenie bolo 01.09.2015, nebol poberateľom dávok pomoci v hmotnej núdzi, ani štátnych sociálnych dávok.

9. Z oznámenia spoločnosti NPR Construction SK, s.r.o., Sasinkova 407/53, Žilina zo dňa 04.12.2023 súd zistil, že otec pracoval v spoločnosti ako pomocný pracovník pri stavbe budov od 01.03.2023 do 31.03.2023 a opätovne mal uzatvorený pracovný pomer od 17.04.2023 do 10.07.2023. Otcovi sa vykonávala zrážka na EX 106 EX 458/18-18. Čistý príjem otca v mesiaci marec 2023 predstavoval sumu 593,15 eur, nezdaniteľné náhrady predstavovali sumu 2 719,- eur a suma na výplatu 3 312,15 eur. Za obdobie od 17.04.2023 do 10.07.2023 priemerná mesačná čistá mzda otca predstavovala 464,70 eur, nezdaniteľné náhrady spolu vo výške 5 228,- eur, mesačne 1 307 eur a suma na výplatu spolu 7 086,78 eur, mesačne v priemere 1 771,50 eur.

10. Z lustrácie v ZVJS súd zistil, že otec vykonáva trest odňatia slobody od 09.07.2023 do 09.09.2024.

11. Z rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 0T/120/2023 zo dňa 02.10.2023 súd zistil, že otec bol odsúdený za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia na trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov, zaradený bol do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá vo výmere 4 roky.

12. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (CMP), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Na základe vykonaného dokazovania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, vylúchom matky a otca dospel súd k záveru, že návrh otca na zníženie výživného na maloletú A. B. nie je dôvodný. Naposledy súd o výživnom rozhodoval rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 46Pc/10/2018-124 zo dňa 29.01.2020, ktorým zastavil konanie v časti o určenie otcovstva k maloletej A. B., schválil medzi rodičmi uzavretú rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v tom znení, že maloletá A. B. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a styk otca s maloletou upravený nebol. Súd zaviazal otca prispievať na výživu A. B. výživným vo výške 100,- eur mesačne od 01.07.2018 a zameškané výživné vo výške 1 900,- eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Otec v tom čase bol vo výkone trestu odňatia slobody, poberal invalidný dôchodok vo výške 212,- eur, vo výkone trestu mal príjem od 30 do 50,-eur mesačne.

14. Pri svojom rozhodovaní o zmene výživného súd porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase vydania rozhodnutia. Súd porovnal u oboch rodičov navzájom možnosti, schopnosti a majetkové pomery, prihliadol k odôvodneným potrebám maloletej.

Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. Súd skúmal skutočnosti odôvodňujúce zmenu pomerov.

15. Súd zistil, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody od 09.07.2023 do 09.09.2024, pracovne nie je zaradený, poberá invalidný dôchodok vo výške 283,- eur. Pred nástupom do výkonu trestu bol zamestnaný a jeho priemerný mesačný príjem aj spolu s náhradami predstavoval okolo 1 771,- eur. Nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností, ani hnutelných vecí väčšej hodnoty. Otec postavil z vlastných prostriedkov bungalov, ktorý je vo vlastníctve jeho mamy, ktorý zatiaľ nie je skolaudovaný a predtým, ako nastúpil do výkonu trestu, býval u tety na adrese trvalého bydliska.

16. Matka býva v nájomnom byte, je vydatá, avšak podávala návrh na rozvod manželstva. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, synov B. a F., pričom F. sa nachádza v starostlivosti svojho otca. Nájomné matka platí mesačne 337,- eur, 10,- eur je poplatok za plyn, 50,- eur za elektriку. Matka brala spotrebiteľský úver vo výške 22 000,- eur, ktorý použila na zariadenie bytu, oblečenie pre deti a mesačná splátka je 300,- eur. Matka má bežné výdavky so stravou, ošatením, hygienou. Nie je vlastníčkou žiadnych nehnuteľností, ani hnutelných vecí väčšej hodnoty.

17. A. B. navštevuje škôlku, je v predškolskej triede, poplatok sa platí za stravu 37,50 eur mesačne, poplatok ZRŠ každého pol roka je 35,- eur. Má bežné výdavky so stravou, ošatením, hygienou. V súčasnej dobe navštevuje neurológa, zatiaľ jej nebola stanovená diagnóza.

18. Podľa názoru súdu od posledného rozhodovania súdu o výživnom v roku 2020 nenastala taká zmena pomerov na strane otca, aby súd pristúpil k zníženiu výživného. Otec aj v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom bol vo výkone trestu a poberal invalidný dôchodok vo výške 212 eur. Pred nástupom na výkon trestu bol otec zamestnaný, pričom, jeho priemerný mesačný čistý príjem spolu s náhradami bol okolo 1 771,- eur a otec poberá invalidný dôchodok, v súčasnej dobe vo výške 283,- eur mesačne. Súd nemôže prihliadať na skutočnosť, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, dieťa nemôže za to, že jeho rodič sa správa nezodpovedne. Súd poukazuje na to, že budúci rodič na seba berie povinnosti a zodpovednosť, ktorá ho sprevádza po celý ďalší jeho život, preto je nevyhnutné, aby sa choval tak, aby si svoje záväzky a povinnosti dokázal vždy a za každých okolností splniť. K obmedzeniu pracovných možností otca došlo jeho vlastnou vinou a v zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti súdov je takého konanie potrebné hodnotiť v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania a zárobku alebo majetkového prospechu. Toto zákonné ustanovenie je zároveň namierené na ochranu maloletých detí, ktoré nemôžu byť obmedzované v uspokojovaní ich odôvodnených hmotných a kultúrnych potrieb, len v dôsledku nezodpovedného protiprávneho správania sa povinnej osoby, ktorá má zodpovednosť a povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť. Preto, ak sa zbavil rodič úmyselným konaním, pre ktoré je vo výkone trestu, objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť, nemožno túto skutočnosť počítať na ťarchu detí, ktoré majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Súd prihliadal na to, že otcovi je vyplácaný invalidný dôchodok, prihliadal tiež na dĺžku trestu otca, ktorý by mal byť vo výkone trestu do 09.09.2024, nejedná sa teda o dlhodobý výkon trestu, po prepustení môže otec opäť dosahovať príjem ako pred nástupom na výkon trestu a svoje prípadné dlhy uhradiť. Treba uviesť, že na strane maloletej dochádza k zvýšeniu výdavkov, keďže sa nachádza v predškolskej triede, nastúpi do 1. ročníka ZŠ a zvýšia sa jej výdavky v súvislosti so stravou, ošatením, so školou. Matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb maloletej. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keďže súd nezistil zmenu pomerov na strane otca, súd jeho návrh na zníženie výživného zamietol.

19. Súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého účastník platí trovy konania, ktoré mu vznikajú a súd nezistil osobitné dôvody na priznanie trov niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis, uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné dorúčením.